

בש"פ 5061/21 - מדינת ישראל נגד מוחמד שיבלי, גאלי בני רביע, עודי מוקטרן

בבית המשפט העליון

בש"פ 5061/21

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיבים: 1. מוחמד שיבלי
2. גאלי בני רביע
3. עודי מוקטרן

בקשה שביעית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק
סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996
עו"ד חיים שוייצר
עו"ד גיל דביר

בשם המבקשת:
בשם המשיבים:

החלטה

בקשה שביעית להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים בפיקוח אלקטרוני ביחס למשיבים 1 ו-3, ולהארכת מעצר ביחס למשיב 2, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, לתשעים ימים החל מיום 27.7.2021, או עד למתן פסק הדין בת"פ 4443-05-19 בבית המשפט המחוזי בנצרת, לפי המוקדם.

תמצית עובדות כתב האישום

1. ביום 2.5.2019 הוגש לבית המשפט המחוזי בנצרת כתב אישום כנגד המשיבים, וכן כנגד נאשם נוסף. כתב האישום מייחס למשיבים עבירות קשירות קשר לפשע, חבלה בכוונה מחמירה, הצתה, נשיאה והובלת נשק שלא כדין וקבלת רכב גנוב, לפי סעיפים 499(א)(1), 329(א)(1) בצירוף 29, 448(א) רישא בצירוף 29, 144(ב) סיפא בצירוף 29 ו-413 בצירוף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), בהתאמה. למשיב 2 מיוחסת גם עבירת הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 275 לחוק עונשין.

2. על פי עובדות האישום הראשון, בין המשיבים למשפחה יריבה התגלע סכסוך הנוגע למאבקי שליטה על אתרי שמירה באזור הצפון. על רקע זה, קשרו המשיבים קשר לפגוע באמצעות נשק חם במחמוד חאלדי (להלן: מחמוד), המשתתף למשפחה היריבה. המשיבים אספו מידע מקדים על מחמוד ובכלל זאת כתובת מגוריו, פרטי הרכב בו הוא עושה שימוש והעובדה כי הוא עתיד להתחתן בתאריך 29.3.2019. ביום 27.3.2019, הגיעו שלושת המשיבים ברכב לרחוב החשמל בחיפה, שם ירדו המשיבים 1 ו-2 מהרכב, צעדו לרחוב הסמוך, ותצפתו על הבניין בו מתגורר מחמוד. בחלוף כ-40 דקות שבו לרכב, בו המתין להם המשיב 3. המשיבים הבחינו ברכב של מחמוד נוסע מהמקום, ונסעו בעקבותיו עד לאזור הכפר איבטין.

ביום 29.3.2019, סמוך ל-4:50 בבוקר, הגיעו המשיבים ביחד עם אחר שזהותו אינה ידועה אל סמוך לביתו של מחמוד, כשברשותם מכשיר מעקב. המשיבים 1 ו-3 הצמידו לרכב הסקודה של מחמוד (להלן: הסקודה) את מכשיר המעקב ועזבו את המקום. באמצעות מכשיר המעקב הצליחו המשיבים להתחקות אחר מיקום הרכב.

בהמשך היום, קיבל מחמוד רכב מסוג ג'יפ מרצדס מאדם בשם עלי אלגלבאן (להלן: עלי), על מנת שזה ישמשו במהלך היום (הוא יום חתונתו). מחמוד מסר לעלי את הסקודה. בהמשך, מסר עלי את הסקודה לאדם בשם מהדי ביאטרה (להלן: מהדי).

סמוך לשעה 14:30, המשיבים זיהו במכשיר המעקב את מיקומו של רכב הסקודה, והחליטו כי הגיעה העת להוציא את תכניתם לפועל. לשם כך, הצטיידו המשיבים בכלי נשק המסוגל לירות, והמתינו סמוך לצומת להגעתו של רכב הסקודה, כאשר הם סבורים כי מחמוד הוא שעושה בו שימוש. כאשר הגיע מהדי בסקודה, הגיעו המשיבים 1 ו-2 ברכב שברולט שנגנב במהלך שוד מאתר עבודה סמוך לקיבוץ דברת, כאשר המשיב 2 נוהג ברכב. המשיב 1 ירד מהרכב, ניגש לרכב הסקודה כשהוא רעול פנים, ירה שלוש ריות לכיוון נהג הסקודה, ופגע ברכו של מהדי. כשהבין שאין מדובר במחמוד, שב לרכב השברולט, בו המתין לו המשיב 2. השניים נמלטו מהמקום וחברו למשיב 3 אשר המתין להם בסמוך, ברכב אחר. המשיבים נמלטו למעבר תת קרקעי בקרבת מקום, שם הציתו את רכב השברולט ועזבו את המקום ברכב האחר. כתוצאה ממעשיהם, פונה מהדי לבית החולים עם קרע חלקי בירך ימין, דימום נרחב ושבר מרוסק בעצם ירכו הימנית. בשל כך מיוחסות לשלושת המשיבים עבירות קשירות קשר לפשע, חבלה בכוונה מחמירה, הצתה, נשיאת והובלת נשק וקבלת רכב גנוב.

על פי עובדות האישום השני, קשרו המשיבים קשר לפגוע בשומרים המשתייכים למשפחה היריבה, באתר עבודה בסמוך לקיבוץ דברת. לשם כך, הגיעו שלושת המשיבים ברכב מסוג פורד אל אתר העבודה לצורך ביצוע סיור מקדים בטרם הוצאת תכניתם אל הפועל. בהמשך, עשו המשיבים 1 ו-2 וכן אדם נוסף הנאשם עמם בכתב האישום דרכם לאתר העבודה, כאשר הם נושאים עמם ברכב אקדח חצי אוטומטי, משקפת, כפפות וקסדות. באותה עת, בכיוון נסיעתם של המשיבים, בוצעה חסימה משטרתית יזומה.

כשהבחינו המשיבים 1 ו-2 והאדם הנוסף שהיה עמם בכח המשטרה שהיה במקום, נמלטו המשיב 2 והאדם הנוסף מהרכב, כשאחד מהם נטל עמו את האקדח והשליכו בנתיב מנוסתו, ואילו המשיב 1 נעצר בתוך הרכב. לפיכך נאשמים שלושת המשיבים בקשירת קשר לפשע. המשיבים 1 ו-2 נאשמים אף בנשיאת והובלת נשק שלא כדין, והמשיב 2 בהפרעה לשוטט בשעת מילוי תפקידו.

הליכי המעצר וההליך העיקרי

3. בקצירת האומר, יצוין כי כתב האישום כנגד המשיבים הוגש ביום 2.5.2019. בד בבד הוגשה בקשה למעצר עד תום ההליכים. בית המשפט האריך את המעצר עד להחלטה אחרת ודחה את הדיון. ביום 13.8.2019 הסכימו המשיבים למעצרו עד תום ההליכים. מאז, הוארך מעצרו בבית המשפט העליון מעת לעת, בתאריכים 19.1.2020; 21.4.2020; 23.7.2020; 26.10.2020; 18.1.2021; ו-20.4.2021.

4. לאור הימשכות ההליך ובקשות לעיון חוזר שהגיש המשיב 3, ולאחר קבלת תסקיר מעצר שהמליץ על כך, ביום 2.11.2020 הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב 3 בפיקוח אלקטרוני.

5. לאחר קבלת תסקירים ובקשות לעיון חוזר שהגיש המשיב 1, לאור הימשכות ההליכים, המליץ שירות המבחן לאפשר גם למשיב 1 לשהות בפיקוח אלקטרוני בחלופה שהציע. ביום 13.5.2021 הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב 1 בפיקוח אלקטרוני.

6. אשר להליך העיקרי, עד כה, התקיימו ארבעה דיוני הוכחות בלבד. בקיצור נמרץ, יצוין כי כתב האישום הוקרא למשיבים ביום 20.5.2019 והדיון למתן תשובה נדחה מספר פעמים. ביום 19.9.2019 כפרו המשיבים בכתב האישום, והתיק נקבע להוכחות. בפועל, לאחר מספר ביטולים, ביום 7.1.2020 החלה שמיעת ההוכחות. מועדי הוכחות נוספים שנקבעו בוטלו. בימים 3.5.2021, 20.5.2021 ו-5.7.2021 התקיימו מועדי הוכחות נוספים. כאמור, כעת קבועים ארבעה מועדים נוספים לחודשים אוקטובר ונובמבר.

טיעוני הצדדים

7. בבקשה נטען כי המסוכנות הנשקפת מהמשיבים נלמדת מהמעשים המיוחסים להם. מודגש כי הנשק בו נעשה שימוש במסגרת האירועים מושא האישום הראשון לא נתפס, באופן שיש בו כדי להגביר את מסוכנות המשיבים. עוד נטען כי בעבר הפלילי של המשיבים יש כדי לחזק את מסוכנותם. צוין כי לשלושת המשיבים עבר פלילי בעבירות שונות - למשיב 1 הרשעות בעבירות סמים ורכוש בגין ריצה מאסרים בפועל, למשיב 2 הרשעה קודמת בעבירות סמים בגינה ריצה מאסר ולמשיב 3 הרשעה בעבירות איומים והיזק לרכוש במזיד. המבקשת טענה כי ביטולי הדיונים בתיק מקורם בבקשות ההגנה או בנסיבות שאינן בשליטת הצדדים. נטען כי הגם שקצב ניהול המשפט "אינו מיטבי", באיזון מול מסוכנותם של המשיבים, אין מנוס אלא לקבל את הבקשה להאריך את מעצרו.

8. בדיון בפניי, שהתקיים ביום 26.7.2021, חזר בא כוח המבקשת על נימוקי הבקשה, ובין היתר הדגיש כי

מהמשיבים נשקפת מסוכנות מובהקת, וכי המשיב 2 רשאי להגיש בקשה לעיון חוזר תוך הצעת חלופה, בדומה לשעשו המשיבים 1 ו-3. בא כוח המשיבים טען מנגד כי המשפט מתנהל באיטיות וללא התקדמות, וכי עד כה טרם העידו עדים מהותיים. לדבריו, התיק עתיד להימשך זמן רב, וההתנהלות הבעייתית והאיטית של המשפט - לפתחה של המבקשת.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בבקשה על נספחיה, ושמיעת טענות הצדדים בדיון בפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל. חרף קצב ניהול ההליך, ולאחר שנתתי דעתי על התקופה הממושכת בה שוהים המשיבים במעצר, מצאתי כי לא ניתן בשלב זה להורות על שחרורם ממעצרם.

10. המשיבים 1 ו-3 מצויים שניהם במעצר בפיקוח אלקטרוני. המשיב 1 הועבר ממעצר מאחורי סורג ובריה למעצר זה אך לפני מספר שבועות. הגם שאין ספק כי מעצר בפיקוח אלקטרוני טומן בחובו פגיעה בחירותו של אדם, הרי שאין בפגיעה זו כדי להשתוות לפגיעה בחירות הטמונה במעצר מאחורי סורג ובריה. קיימים הבדלים מהותיים בין מאפייניהם של מעצר מאחורי סורג ובריה ומעצר בפיקוח אלקטרוני, ובית משפט זה מצא בעבר כי לא ניתן לגזור ביניהם גזירה שווה בהקשרים שונים (ראו, למשל: ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.4.2016)). הדברים יפים אף ביחס לטיב האיזון שיש לעשות בין הימשכות ההליכים ובין המסוכנות הנשקפת מעציר. במסגרת איזון כזה, ניתן לקחת בחשבון את עובדת היותו של עציר נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני, ולא במעצר מאחורי סורג ובריה, בעת שקילת בקשה להאריך את מעצרו (ראו, למשל: בש"פ 7533/16 מדינת ישראל נ' גנגינה, פסקה 26 להחלטתו של השופט ס' ג'ובראן (23.11.2016)).

11. בענייננו, למשיבים מיוחסות עבירות המקימות חזקת מסוכנות לפי 21(א)(ג) לחוק המעצרים - הן בשל העובדה שמיוחסת להם עבירת אלימות חמורה תוך שימוש בנשק חם והן בשל העובדה שמיוחסות להם עבירות ביטחון כהגדרתן בסעיף 35(ב)(1) לחוק המעצרים. זאת ועוד, כתב האישום מייחס למשיבים תכנון תכנית פלילית מורכבת ומתמשכת, תוך שימוש באמצעים מתוחכמים, והוצאתה לפועל של תכנית זו בקור רוח לרבות ירי באדם. יש מקום להעיר כי המעשים המיוחסים למבקשים - קשירת קשר לפגוע באדם באמצעות נשק חם ביום חתונתו - אף מאופיינים באכזריות. בנסיבות אלה, שקלול מסוכנות המשיבים כמשתקף מן המעשים המיוחסים להם; החזקה הסטטוטורית בעניין העבירות בהן הם נאשמים; והיות המשיבים 1 ו-3 עצורים במעצר בפיקוח אלקטרוני, אל מול הימשכות ההליכים - אינה מותירה כל אפשרות אלא להותירם במעצר.

12. אשר למשיב 2, הרי שכפי שהודגש בדיון, סלולה בפניו הדרך להגשת בקשה לעיון חוזר במעצרו תוך הצגת חלופה אשר תאפשר לשקול את מעצרו בפיקוח אלקטרוני. מובן, לאור המעשים המיוחסים לו בכתב האישום ובשים לב לחזקת המסוכנות הסטטוטורית העומדת בעניינו, שלא ניתן לשחררו בשלב זה ממעצרו כליל. אין בכך כדי למנוע מהמשיב 2 לפנות לבית המשפט המוסמך בבקשה לעיון חוזר במעצרו עד תום ההליכים תוך הצעת חלופה, בה יכריע בית המשפט המחוזי כחוכמתו, כמקובל.

13. בשולי הדברים, יוער כי קצב ניהול ההליך אכן רחוק מלהיות מיטבי, בלשון המעטה. כתב האישום כנגד המשיבים הוגש לפני למעלה משנתיים. כינוסם של ארבעה דיוני הוכחות בלבד במשך פרק זמן כה ארוך אינה מניחה את הדעת. אמנם, דומה כי חלק בלתי מבוטל מן העיכוב רובץ לפתחה של ההגנה. ואולם, על בית המשפט המחוזי לתת

דעתו על הימשכותם הניכרת של ההליכים, ולשים קץ לעיכוב המתמשך בתיק זה.

14. סוף דבר, הבקשה מתקבלת. אני מורה על המשך מעצרו של המשיבים 1 ו-3 בפיקוח אלקטרוני, וכן על המשך מעצרו של המשיב 2 לתשעים ימים החל מיום 27.7.2021, או עד למתן פסק הדין בת"פ 4443-05-19 בבית המשפט המחוזי בנצרת, לפי המוקדם.

ניתנה היום, י"ט באב התשפ"א (28.7.2021).

ש ו פ ט
